

Åbo svenska arbetarinstitut Arbis

Jämställdhets- och likabehandlingsplan

Inledning

Jämställdhet och likabehandling hör till de grundläggande värderingarna för verksamheten vid Åbo svenska arbetarinstitut, Arbis. Arbis strävar efter att vara tillgängligt och inkluderande för alla individer oavsett socioekonomisk ställning, utbildningsnivå, funktionsvariationer, etnisk bakgrund, religiös eller politisk uppfattning, familjeförhållanden, kön eller ålder.

Syftet med Arbis Jämställdhets- och likabehandlingsplan är att förbättra möjligheterna och förutsättningarna att i praktiken förverkliga denna målsättning och skapa ett välkomnande och tryggt institut.

Bakgrund

Arbis verksamhet har sedan institutets grundande år 1908 baserats på en strävan att erbjuda alla likvärdiga möjligheter till lärande, bildning och personlig utveckling, i enlighet med den fria bildningens värdegrund.

Arbis jämställdhets- och likabehandlingsplan grundar sig på Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (8.8.1986/609) 5a § (30.12.2014/1329) och Diskrimineringslagen 30.12.2014/1325 6 §.

Lagen om jämställdhet gäller jämställdhet mellan kvinnor och män samt jämställdhet oavsett könsidentitet och könsuttryck. Paragraf 5a uttrycker att myndigheter ska arbeta målinriktat och planmässigt för att aktivt främja jämställdhet i verksamheten.

Diskrimineringslagen gäller likabehandling av människor oavsett ålder, nationalitet, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller annan personlig anledning, och förbjuder diskriminering på dessa grunder.

Trots Arbis målsättning att arbeta för jämställdhet och likabehandling kan det finnas sociala, ekonomiska, fysiska, psykiska, kulturella eller övriga hinder eller begränsningar som i praktiken försvårar eller hindrar ett aktivt deltagande i verksamheten. Eftersom dessa hinder eller begränsningar kan vara svåra att identifiera, bör såväl vår personal som våra kursdeltagare ges möjlighet att höras i utarbetandet av Arbis jämställdhets- och likabehandlingsarbete. Detta görs i form av enkäter men vi erbjuder också en möjlighet att kontakta Arbis direkt per telefon eller e-post eller genom att lämna ett skriftligt meddelande i vår postlåda.

Jämställdhet och likabehandling - kursdeltagare

Ålder och kön

Arbis är ett vuxeninstitut och kursutbudet riktar sig därför i huvudsak till vuxna i alla åldrar och har i regel en nedre åldersgräns på 16 år. Vi vill emellertid erbjuda möjlighet för yngre personer att ta del av Arbis kurser och därför arrangerar vi också kurser som är öppna för barn tillsammans med vuxna eller för barn och ungdomar.

Könsfördelningen bland kursdeltagarna läsåret 2025-2026 är ca 73% kvinnor och 27% män. I planeringen strävar vi efter att erbjuda kurser som lämpar sig för deltagare oavsett kön och vi fäster extra uppmärksamhet vid att arrangera kurser som kan tänkas intressera också män för att sålunda arbeta för en jämnare könsfördelning bland våra kursdeltagare.

Språklig jämlikhet

Arbis undervisning sker huvudsakligen på svenska. Det ska emellertid vara möjligt att studera på Arbis oavsett modersmål.

Etnisk och religiös jämlikhet

Kursdeltagare ska behandlas lika oavsett nationalitet, etnicitet eller religiös tillhörighet.

Ekonomisk jämlikhet

Man ska kunna delta i Arbis kurser oberoende av inkomstnivå och Arbis strävar till att hålla kursernas pris på en så låg nivå som möjligt. Arbis ansöker om och använder Utbildningsstyrelsens studiesedlar för att kunna sänka kursavgifter för särskilda grupper såsom pensionärer eller arbetslösa.

Olika livssituationer

Arbis strävar efter att i sitt kursutbud inkludera kurser för individer i olika livssituationer, yrkesarbetande, arbetslösa, föräldralediga, invandrare, seniorer, pensionärer samt barn och unga.

Det ska vara möjligt att delta i Arbis kurser oavsett vilken utbildningsbakgrund man har.

Jämställdhet och likabehandling - timplärare

Ålder, kön och livssituation

Arbis anställer timplärare i olika åldrar. Könsfördelningen mellan kvinnor och män läsåret 2025-2026 var ca 53% kvinnor och 47% män. Läsåret 2025-2026 fanns t.ex. studerande, pensionärer, yrkesarbetande, akademiker samt företagare representerade bland våra timplärare.

Rekryteringsgrunderna utgår emellertid alltid från personens sakkunskap och kompetens.

Språklig jämlikhet

Eftersom undervisningen i Arbis huvudsakligen ska ske på svenska bör timplärarna i regel kunna svenska. Vissa kurser kan emellertid också hållas på engelska, vilket möjliggör också för andra än svenskspråkiga att hålla kurser.

Arbetsklimat

Alla anställda bör fästa uppmärksamhet vid att upprätthålla ett gott arbetsklimat och ingripa vid eventuellt osakligt bemötande, mobbning eller trakasserier. Rektorn bär det yttersta ansvaret för arbetsklimatet på Arbis.

Tillgänglighet

Arbis kursutbud ska vara mångsidigt och ta i beaktande olika individer och deras livssituationer. Vi fäster också uppmärksamhet vid att arrangera kurser på såväl dagtid som kvällstid, för en jämn tillgång och distribution av kursutbud. Undervisningen ska beakta olika typer av inlärning. Dessutom erbjuds kurser på olika nivå, t.ex. motionskurser erbjuds på olika nivåer (lätt, medeltung och tung).

Jämställdhet och likabehandling förutsätter också att vi tar hänsyn till fysisk tillgänglighet, social tillgänglighet och ekonomisk tillgänglighet.

Den fysiska tillgängligheten omfattar våra utrymmen och hur man fysiskt kan ta sig fram i dessa, men också faktorer som hörbarhet, visuella element och kommunikation.

Den sociala tillgängligheten innebär att alla (kundbetjäning, timplärare och kursdeltagare) på institutet bemöter olika individer på samma sätt.

Den ekonomiska tillgängligheten innebär att Arbis priser för kurser och material hålls på en så låg nivå som möjligt, och att vi ansöker om studiesedelfinansiering för relevanta kurser.

Utrymmen

Våra verksamhetsutrymmen och klassrummen ska i mån av möjlighet vara tillgängliga och anpassas till personer med fysiska funktionsvariationer. I institutshuset finns hiss och könsneutrala toaletter.

Kommunikation

Vår målsättning är att informationen om vår verksamhet tekniskt, visuellt och språkligt följer tillgänglighetsprinciper.

Vi strävar efter att informera och kommunicera via olika typer av kommunikationskanaler, såväl elektroniska (hemsidan och sociala medier) som tryckt material (anslagstavlor, tryckt broschyr, annonser). Viss kommunikation sker muntligt via lärarna (t.ex. säkerhetsanvisningar i början av kurserna).

I vår kommunikation fäster vi uppmärksamhet vid tydlig färganvändning och tydliga fonter, och vi strävar efter att använda ett så tydligt språk som möjligt.

Enkät för utvärdering av jämställdhet och likabehandling

I mars-april 2025-2026 har Arbis gjort en enkät för utvärdering av jämställdhet och likabehandling bland kursdeltagare samt en motsvarande enkät riktad till Arbis timlärare. Syftet med enkäterna var att ge våra kursdeltagare och timlärare möjlighet att dela med sig av sin syn på nuläget och påvisa eventuella förbättringsbehov. Enkäten till kursdeltagare gjordes på pappersblanketter i institutshuset, via QR-kod som fanns tillgänglig på olika ställen i institutshuset, samt på Facebook som både QR-kod och svarslänk. Enkäten till timlärarna sändes ut per e-post till alla timlärare.

Enkätens resultat – kursdeltagare

Enkäten till kursdeltagarna påvisade att 94 % av de som svarat är helt eller delvis av samma åsikt med påståendet att jämställdhet och likabehandling beaktas i Arbis kursutbud och att Arbis är öppet för alla. Av respondenterna var 6% delvis av annan åsikt. Det framfördes ett specifikt önskemål om att Arbis kunde erbjuda flera kurser som tydligare riktas till män.

På påståendet "Stämningen på Arbis är inkluderande och respektfull" svarade 81% av respondenterna att de är helt av samma åsikt och 19% att de är delvis av samma åsikt. 87,5% är helt av samma åsikt och 12,5% är delvis av samma åsikt med påståendet "Jag blir rättvist bemött av Arbis personal".

Av respondenterna svarade 87,5% att Arbis utrymmen är lätt tillgängliga och likaså 87,5% att informationen från Arbis är lätt tillgänglig.

På frågan huruvida man noterat eller upplevt diskriminering eller osakligt bemötande svarade 100% av kursdeltagarna att de inte noterat eller upplevt.

Enkätens resultat – timlärare

Av respondenterna svarade 90,5% att de helt håller med och 9,5% att de delvis håller med påståendet "Jag blir rättvist bemött i mitt arbete på Arbis". På påståendet "Jag blir respektfullt behandlad av kursdeltagare" svarade 86% att de helt håller med och 14% att de delvis håller med. 95,5% håller helt med påståendet "Stämningen på min kurs/mina kurser är inkluderande och respektfullt" och 4,5% håller delvis med.

Av timlärarna håller 23% helt med påståendet "Arbis utrymmen är lättillgängliga" och 59% håller delvis med. 18% var varken av samma eller annan åsikt.

Direkta åtgärder som vidtas

81% av kursdeltagarna och 82% av timlärarna säger sig veta vart de kan vända sig om de upplever diskriminering eller osakligt bemötande. Vi strävar efter att förbättra detta genom att tydligare informera på vår hemsida, på anslagstavlan i institutshuset, samt direkt information till timlärarna om vart man kan vända sig om man upplever eller notar diskriminering, osakligt bemötande eller brister som kan åtgärdas.

Vi strävar efter att erbjuda kurser som är könsneutrala men vi fäster också uppmärksamhet vid att skapa ett kursutbud som lämpar sig för män i syfte att jämna ut könsfördelningen mellan kvinnor och män bland kursdeltagarna.

Hur gå tillväga om man upplever brister eller osakligt bemötande?

Om du upplever brister eller notar behov av förbättring kan du ta kontakt med rektorn personligen, per telefon 0449073597 eller 0449074737 eller e-post cecilia.hindersson@edu.turku.fi. Det finns också en postlåda där du kan lämna ett skriftligt meddelande.

Åbo, 20 maj 2026

Ansvar och uppföljning

Rektor, planerarna